

O B R A Z L O Ž I T E V:

P R A V I L N I K
o elektroenergetskih postrojih nad 1 kv izmenične napetosti

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem novega pravilnika

Podlaga za izdajo pravilnika je tretji odstavek 32. člena Energetskega zakona (EZ-1) (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15). Cilj pravilnika je uskladiti stanje tehnike in nova spoznanja na področju graditve elektroenergetskih postrojev. Sedaj ureja to tematiko Pravilnik o tehniških normativih za elektroenergetske postroje nazivne napetosti nad 1000 V, ki je bil objavljen v Uradnem listu SFRJ št. 4/74 dne 24.1.1974. Pravilnik je torej letos star že štirideset let in je glede na razvoj tehnike zastarel.

Ta pravilnik se izda ob upoštevanju postopka informiranja v skladu z Direktivo 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL L št. 204 z dne 21. 7. 1998, str. 37), zadnjič spremenjeno z Direktivo Sveta 2006/96/ES z dne 20. novembra 2006 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju prostega pretoka blaga zaradi pristopa Bolgarije in Romunije (UL L št. 363 z dne 20. 12. 2006, str. 81).

2. Cilji

Nova spoznanja, napredek tehnike in nove tehnologije zahtevajo posodobitev trenutno veljavnega predpisa. Graditev elektroenergetskih postrojev je čedalje bolj zahtevna naloga. Obvladovanje področja zahteva nov sodoben predpis, ki bo omogočil investitorjem uporabo najnovejših tehnologij. Povezanost elektroenergetskega sistema, na katerega so priključeni uporabniki, pomeni vplivanje na kakovost in zanesljivost delovanja le tega. Kvaliteta gradnje se pokaže v izrednih razmerah, ko se pokažejo vse napake pri graditvi. Vsak postroj, ne glede ali je del elektroenergetskega sistema ali je to postroj uporabnika mora biti zgrajen na enaki pravni osnovi in tehničnih zahtevah.

3. Načela

Pravilnik je zasnovan na načelu novejši evropske prakse in se v predpis ne vnašajo tehnične podrobnosti, temveč se sklicuje na uporabo harmoniziranih standardov. V primeru tega pravilnika smo se lahko naslonili na dva v slovenščino prevedena SIST standarda SIST EN 61936-1, Elektroenergetski postroji za izmenične napetosti nad 1kV 1.del: Splošna pravila in SIST EN 50522 Ozemljitve elektroenergetskih postrojev, ki presegajo 1kV izmenične napetosti, ki smo jim s Pravilnikom dali obvezno uporabo.

4. Poglavitne rešitve

Pravilnik določa področje uporabe in izjeme, kjer se določila pravilnika ne uporabljajo. Posebej so navedena vzdrževalna dela v javno korist na področju elektroenergetskih omrežij, ko gre za posege v obstoječe postroje, ki ne omogočajo uveljavitve novih pravil. Poleg razlage novih izrazov, se za namen pravilnika uporablja razlaga izrazov v zakonu, ki ureja energetiko in zakonu, ki ureja graditev objektov

Pravilnik se sklicuje na dva standarda, ki tudi podrobneje opredeljujeta izraze, ki se uporabljajo na področju postrojev nad 1 kV. Standarda sta citirana z namenom, da se izrazoslovje poenoti in tako prepreči zmeda, ki sedaj vlada na tem področju. Navedena je vsebina iz katere je razvidno, katera določila so obvezna, katera pa informativna in niso obvezna. Ker se vsebina standardov nekoliko prekriva je v 5. točki člena določeno kateri standard ima v primeru neskladja prednost. Prav tako je določeno, da so standardi, ki jih navedena standarda citirata za uporabo neobvezni. Dopuščena je možnost uporabe drugih standardov, vendar pod pogojem, da so rešitve vsaj enakovredne.

Pravilnik nadalje določa naslednje:

- temeljne zahteve in odpornosti na pričakovane električne, mehanske, klimatske in okoljske vplive;
- različne načine ozemljevanja nevtralne točke omrežij, ne glede na napetostni nivo. Izbira načina ozemljevanja nevtralne točke vpliva na izolacijske stopnje, koordinacijo izolacije in naprav za omejevanje prenapetosti;
- standardne napetosti, ki se uporabljajo v Sloveniji, kar je pomembno za poenotenje;
- višino tokov, ki jih mora vzdržati postroj trajno in v primeru kratkega stika;
- nazivno frekvenco izmenične napetosti, ki je 50 Hz;
- ostale pogoje, katere morajo izpolnjevati postroji, da se zagotovijo vplivi na okolje v predpisanih mejah, varnost, zanesljivost in ustrezna kvaliteta postrojev.

Določeno je prehodno obdobje, v katerem je dopustno izdelovati projektno dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja in pridobiti gradbeno dovoljenje po starih predpisih o postrojih. Izdelava projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja je dolgotrajen postopek in bi investitorjem povzročil dodatne stroške, v kolikor ne bi bilo določeno prehodno obdobje, vendar je časovno omejen glede na napetostni nivo posameznega postroja.

Z dnem uveljavitve novega pravilnika se preneha uporabljati Pravilnik o tehniških normativih za elektroenergetske postroje nazivne napetosti nad 1000 V.